

Beslut

efter kvalitetsgranskning av arbetet med
individuella stödinsatser i gymnasieskolan vid
Stjerneskolans i Torsby kommun

Inledning

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Stjerneskolans avseende verksamhetens kvalitet inom arbetet med individuella stödinsatser i gymnasieskolan. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska i vilken utsträckning gymnasieskolans individuellt inriktade stödarbete präglas av att tidigt uppmärksamma och kartlägga stödbehov och få till stånd effektiva stödåtgärder i alla år och lärmiljöer genom hög elevdelaktighet i stödarbetet. I granskningen läggs särskilt fokus på mentorns roll i arbetet.

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området vilket beskrivs i bilaga 2. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 3. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Stjerneskolans i följande utsträckning:

I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

Skolinspektionen bedömer att skolans stödarbete *i hög utsträckning* kännetecknas av skyndsamhet, elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation.

I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Skolinspektionen bedömer att rektorn *i flera delar* styr och stödjer mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet *men utvecklingsområden finns*.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver tydliggöra rutiner för överlämning av information till nya mentorer och lärare vid mentors- och lärarbyte.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2021-10-28 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2020:1859) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

I detta område granskas i vilken utsträckning stödarbetet i gymnasieskolan bedrivs med kvalitet i fråga om att skyndsamt uppmärksamma, kartlägga och se till att relevanta stödinsatser kommer till stånd i alla delar av elevens utbildning genom reell elevdelaktighet i stödarbetet.

Skolinspektionen bedömer att skolans stödarbete *i hög utsträckning* kännetecknas av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation. Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet

Skolinspektionens granskning visar sammanfattningsvis att skolan har ett systematiskt och strukturerat arbete för att ta emot information om elevers stödbehov från överlämnande skolor i kommunen och att skolan därtill aktivt efterfrågar information då elever kommer från skolor belägna i andra kommuner. Granskningen visar vidare att skolan använder den information som tagits emot för att förbereda för mottagandet av elever. Därutöver visar granskningen att skolan arbetar systematiskt och strukturerat för att uppmärksamma elevers stödbehov i alla delar av utbildningen. Granskningen visar också att skolan uppmärksammar och analyserar olika stödbehov och skillnader mellan grupper där resultaten av analyserna leder till olika former av insatser. Vidare visar granskningen att skolpersonal skyndsamt, och i samverkan med elever, kartlägger stödbehov i alla delar av utbildningen. Därtill visar granskningen att skolan förvissar sig om att slutsatserna av en kartläggning speglar elevernas behov i utbildningen som helhet och att det finns viss struktur för hur beslut om insatser förmedlas till berörda. Avslutningsvis visar granskningen att skolan kontinuerligt, och med elevdelaktighet, utvärderar stödinsatser och att utvärderingarna är vägledande för det fortsatta stödarbetet.

Skolans arbete med att systematiskt, strukturerat och aktivt ta emot och använda information från överlämnande skolor

Granskningen visar att skolan har ett systematiskt och strukturerat arbete för att ta emot information om elevers stödbehov från överlämnande skolor i kommunen och att skolan aktivt efterfrågar information från skolor belägna i andra kommuner. Av inkommen dokumentation och av intervju med skolläda och specialpedagogen framgår att det finns en rutin för övergången mellan olika skolformer i kommunen som skolan följer. Enligt rutinen sker informationsöverlämningen vid två

möten med grundskolorna under vårterminen innan gymnasiestart samt via en överlämningsblankett som innehåller information om elevers individuella stödinsatser i grundskolan. Det första mötet äger rum i februari, då information om de elever där mottagandet behöver förberedas i god tid tas emot. Under det andra mötet, som genomförs i juni, går deltagarna igenom den information som finns på överlämnandeblanketterna. Av intervju med skolledningen och av rutinen framgår att gymnasieskolans rektor, specialpedagog och studie- och yrkesvägledare deltar vid de två mötena. Utöver den rutin som finns vid övergången mellan kommunens grundskolor och gymnasieskolan finns en inarbetad struktur för att ta emot information om elevers stödbehov från en grundskola i ytterligare en kommun, berättar specialpedagogen. Även om en majoritet av de elever som tas emot kommer från den egna kommunen eller från den kommun där gymnasieskolan har en utarbetad struktur, tar skolan också emot elever från andra kommuner. I de fall då elever kommer från andra kommuner efterfrågar skolan information om tidigare stödbehov dels genom att elevhälsoteamet (EHT) skickar ut en blankett till vårdnadshavarna med frågor, dels genom att specialpedagogen kontaktar överlämnande skola för att begära information. Skolledningen berättar att det inte finns någon skillnad mellan programmen när det gäller överlämning av information.

I de fall då en elev påbörjar sin gymnasieutbildning under pågående läsår är det studie- och yrkesvägledaren som efterfrågar information från elevens tidigare skola, berättar specialpedagogen och skolledningen. Den information som då tas emot lämnas över till lärarna. Om det av den information som studie- och yrkesvägledaren tar emot framkommer att det är en elev som varit i behov av stöd ser rektorn till att specialpedagogen skyndsamt involveras i mottagningsarbetet.

Granskningen visar att skolan använder den information som tagits emot från överlämnande skolor för att på olika sätt förbereda mottagandet av elever. Specialpedagogen och skolledningen berättar att skolan utifrån elevers individuella behov och i god tid innan skolstart förbereder mottagandet om det av överlämnad information framgår att mottagandet behöver förberedas särskilt. Det kan handla om att en elev får träffa sin mentor innan skolstart, eller om att specialpedagogen träffar elev och vårdnadshavare för att planera inför mottagandet. Den huvudsakliga informationsöverföringen från rektorn och elevhälsoteamet (EHT) till lärarna sker vid överlämningsmötena vid höstterminens början. Lärarna berättar att de vid överlämningsmötena bland annat får information om elevers läs- och skrivsvårigheter, psykosociala svårigheter och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. I vissa fall får lärarna också information om elevers tidigare stödinsatser och vilka stödinsatser som fungerat. Även om lärarna får information om samtliga elever, finns det kvalitativa skillnader i den information som lärarna tar emot, vilket beror på vad tidigare skolor lämnat över, berättar lärarna. Av intervju med specialpedagog framgår att skolan skyndsamt sätter in digitala verktyg för att kompensera för läs- och skrivsvårigheter och dyslexi om det av mottagen information framgår att någon elev behöver det. Enligt specialpedagogen ska alla lärare i sin planering av under-

visningen utgå från att det i varje klass finns minst en elev med koncentrationssvårigheter och minst en elev med läs- och skrivsvårigheter, oavsett vilken information som tas emot från överlämnande skolor. Lärarna berättar att de använder den information om elevers stödbehov som de tar emot för att förbereda sina kurser och anpassa sina lektioner. Det kan handla om att lärarna anpassar språket, i högre utsträckning använder ett tydligt arbetssätt eller anpassar uppgifter till elever med dyslexi. Någon lärare berättar att mottagen information är ett bra komplement till de samtal som hen inledningsvis för med eleverna. En annan lärare säger att den information som tas emot gör att mindre omfattande stödinsatser sätts in direkt, som extra tid vid behov. Lärarna på yrkesprogrammet säger att de i hög utsträckning kan tillgodose elevernas olika stödbehov genom att de, mot bakgrund av den information de tagit emot, gör anpassningar inom ramen för undervisningen. I de programgemensamma kurserna på yrkesprogrammet finns det goda förutsättningar för lärarna att variera innehållet och arbeta laborativt och på så sätt anpassa undervisningen efter elevgruppens behov, berättar lärarna.

Lärarna berättar att rektorn tar reda på att mottagningsarbetet fungerar genom att rektorn deltar på överlämningsmöten och på programmöten. Därutöver har rektorn täta dialoger med elevhälsan där information om elevers stödbehov och stödinsatser diskuteras.

Skolans arbete med att systematiskt, strukturerat och kontinuerligt uppmärksamma olika sorters stödbehov i utbildningen som helhet

Granskningen visar att skolan arbetar systematiskt och strukturerat för att uppmärksamma elevers stödbehov i alla delar av utbildningen. Av inkommen dokumentation framgår att det finns en skriftligt formulerad arbetsgång för att uppmärksamma och kartlägga extra anpassningar och särskilt stöd. Arbetsgången beskriver både de steg som ingår i stödarbetet och vem som har ansvaret i de olika stegen. I intervjuerna med lärarna framkommer olika exempel på hur lärarna, utöver den information de tagit emot från grundskolorna, uppmärksammar elevers stödbehov i undervisningen. Lärarna berättar att de uppmärksammar stödbehov vid diagnosiska tester, prov, klassrumsobservationer och vid enskilda samtal med eleverna. Av intervjuer med handledarna på arbetsplatserna för det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) och med lärarna, framgår att det finns en tät och regelbunden dialog mellan lärarna och APL-handledare för att uppmärksamma tecken på stödbehov på APL. I huvudsak har de stödbehov som uppmärksammas av APL-handledare och lärare handlat om att elever behöver öva mer på vissa kursmoment, som exempelvis gjutning och trästommar. Lärare berättar att de även haft samtal med APL-handledare om de befår att en elevs svårigheter får konsekvenser för det arbetsplatsförlagda lärandet, som exempelvis dyskalkyli. Specialpedagogen och APL-samordnaren berättar därutöver att arbetsplatserna väljs med utgångspunkt från elevernas individuella behov och förutsättningar. Intervjuade elever berättar att skolan på olika sätt uppmärksammat deras stödbehov, som exempelvis genom

provresultat eller vid samtal med mentorn. Skolledningen uppger att lärare uppmärksammar stödbehov i undervisningen och att lärarna utformar stöd av mindre omfattande karaktär. Det framkommer också av intervjuer med skolledningen, lärare, mentorer, specialpedagog och av inkommen dokumentation att skolan nyligen infört ett arbetssätt för att uppmärksamma, kartlägga, utforma och utvärdera stödinsatser som benämns elevhälsans riktade insatser (ERI) där programlagen tillsammans med delar av elevhälsan och skolledningen bland annat diskuterar de elever vars stödinsatser är otillräckliga. Vid specialpedagogintervjun och mentorsintervjuerna framgår att elevers stödbehov i utbildningen som helhet uppmärksammas både på lärarlagsmöten och på ERI-möten.

Granskningen visar att skolan uppmärksammar och analyserar olika stödbehov och skillnader mellan grupper där resultaten av analyserna leder till olika former av insatser. Specialpedagogen berättar att det på skolan finns en stor variation i de stödbehov som uppmärksammas hos eleverna. Det finns elever som har stödbehov i ett ämne och det finns elever som har generella stödbehov i flera kurser och ämnen. På något av yrkesprogrammet finns det elever med låg självbild och motivationsproblem, medan det på ett annat yrkesprogram finns få elever i behov av stöd, berättar specialpedagogen. Av intervjuer med skolledningen, lärarna och specialpedagogen framgår att skolan uppmärksammat att elever på yrkesprogrammen i större utsträckning behöver stöd i de gymnasiegemensamma kurserna än i de programgemensamma. Detta gäller särskilt i ämnet matematik. För att möta det stödbehov som uppmärksammas i matematik har skolan bland annat delat en grupp elever i två mindre grupper. Specialpedagogen och skolledningen berättar vidare att även om stödbehov uppmärksammas skyndsamt på samtliga program, tar det något längre tid på de högskoleförberedande programmen. Anledningen till denna skillnad beror på att lärarna på yrkesprogrammen har mer undervisningstid, och därmed träffar sina elever med tätare intervaller, än lärarna på de högskoleförberedande programmen. Vid intervjuerna med skolledningen och specialpedagogen framgår vidare att skolan lagt märke till att det finns vissa skillnader i stödbehov mellan flickor och pojkar. Skolledningen berättar att elevhälsoteamet vid en undersökning av inkomna elevärenden till elevhälsoteamet sett att flickor i högre utsträckning än pojkar var i behov av kuratorskontakt. Av intervjun med specialpedagogen framgår att det överlag är få elever i behov av stöd på de yrkesprogram där det går flest pojkar, medan det finns många elever i behov av stöd på det yrkesprogram där det går flest flickor. Vidare berättar specialpedagogen att det finns flickor på de högskoleförberedande programmen som i är behov av annat stöd än pedagogiskt. Mentorerna och lärarna berättar att de uppmärksammat att vissa elever har fått ett ökat stödbehov under pågående fjärrundervisning med anledning av rådande pandemi, vilket lett till att mentorerna fått riktlinjer om att kontakta eleverna regelbundet.

Skolans arbete med att skyndsamt och i samverkan med eleverna kartlägga stödbehoven i alla delar av utbildningen och låta slutsatserna ligga till grund för elevens stödinsatser

Granskningen visar att skolpersonalen skyndsamt och i samverkan med elever, kartlägger stödbehov i alla delar av utbildningen. Av intervju med lärare och mentorer framgår att lärare i sin undervisning gör bedömningar av elevers stödbehov och därefter sätter in stödinsatser av mindre omfattande karaktär. Lärarna berättar att de i sina bedömningar av stödbehov bland annat utgår från sina erfarenheter av att observera och möta elever i undervisningen, från resultat av de arbetsuppgifter och tester som eleverna genomför, samt från samtal med eleverna. På skolan finns en lista med förslag på mindre omfattande stödinsatser som lärarna använder i sitt stödarbete, berättar specialpedagogen. Enligt skolledningen är det uttalat att lärarna ska föra dialog med eleverna vid kartläggning av mindre omfattande stödbehov. Vissa lärare berättar att de har goda möjligheter att prata individuellt med eleverna om eventuella stödbehov eftersom klasserna består av få elever och andra lärare berättar att de regelbundet stämmer av med elever. Specialpedagogen berättar att hen, i samverkan med eleven, genomför kartläggningar av orsaker till mer omfattande stödbehov. Stödbehov som inte tillgodoses med de mindre omfattande stödinsatser som lärare utformar kommer till rektorns kännedom bland annat via anmälningar om särskilt stöd och genom de möten som genomförs inom ramen för elevhälsans riktade insatser (ERI möten) där olika stödinsatser diskuteras. Av inkommen dokumentation och av intervjuer med lärare, mentorer, specialpedagog och skolledning framgår att en systematisk kartläggning av elevers stödbehov av både mindre och mer omfattande karaktär sker vid ERI –mötena var tredje vecka. Mentorerna berättar att de inför ERI – mötena skaffar sig en helhetsbild över elevernas kunskapsutveckling och skolsituation genom att samla information om eleven från undervisande lärare antingen via e-post eller via samtal. Mot bakgrund av den information som mentor samlat in ställer elevhälsoteamet kartläggande frågor om vad som fungerar bra och vad som fungerar mindre bra för eleven i undervisningen och i skolsituationen. Utifrån en analys av orsaksbakgrunden fattas beslut om vidare insatser. Även om eleven inte deltar när skolpersonalen gemensamt på ERI-mötena tar reda på orsaker till elevers stödbehov och fattar beslut om insatser, framkommer det vid intervjuer med mentorer, lärare, specialpedagog och skolledning att eleverna är delaktiga i kartläggningen av deras stödbehov genom att mentorerna frågar eleverna. Av elevintervjuerna framgår emellertid att elever i varierande grad varit delaktiga i kartläggningen av stödbehoven. Någon elev berättar att hen visserligen var delaktig i kartläggningen av stödbehov, men att det därefter krävdes täta kontakter med skolpersonal för att stödinsatser skulle utformas på det sätt som hen ansåg fungerade bäst. En annan elev berättar att hen har kontinuerliga samtal med specialpedagogen där de diskuterar samtliga kurser tillsammans.

Granskningen visar att skolan förvissar sig om att slutsatserna av en kartläggning speglar elevernas behov i utbildningen som helhet, bland annat genom regelbundna ERI-möten. Av intervju med lärarna framgår att lärarna, utifrån de stödbehov som identifierats, utformar stödinsatser inom ramen för undervisningen. Om dessa stödinsatser är otillräckliga intensifieras stödinsatserna och mentorn informeras. Har de intensifierade stödinsatserna inte haft avsedd effekt anmäler lärare eller mentor detta till rektorn som skyndsamt ser till att stödbehoven utreds. Därutöver genomförs kartläggningar av orsaker till svårigheter också på ERI-möten. Utifrån resultatet av en sådan kartläggning identifierar skolan tydliga insatser på individ, grupp eller organisationsnivå. Eftersom de flesta berörda lärarna deltar på ERI-mötena och där beskriver sin bild av de svårigheter som diskuteras, ger ERI-mötena goda möjligheter att ta reda på vad som orsakar svårigheter, berättar skolledningen. Specialpedagogen berättar att kartläggningar av stödbehov sker både på ERI-möten och inom programmen och att många lärare spontant vänder sig till specialpedagogen för att få stöd i kartlägningsarbetet.

Granskningen visar att det finns viss struktur, bland annat genom regelbundna ERI-möten, för hur beslut om insatser förmedlas till berörda. Av intervjuer med mentorer, specialpedagog och skolledning framgår att beslut om elevers stödinsatser som fattas på ERI-mötet når alla som deltar vid mötet. Några lärare säger att inte all information kan samlas in och att beslut om insatser inte når alla berörda, då vissa lärare inte deltar på det programlagets ERI-möte. Skolledningen berättar emellertid att skolledningen ser till att alla berörda får ta del av de beslut som fattas på ERI-mötena i efterhand. Specialpedagogen och mentorerna berättar att mentorn därutöver ansvarar för att informera de lärare som inte deltar på mötet via e-post. Av intervjuer med skolledning och specialpedagog framgår att beslut om stödinsatser av mer omfattande och varaktig karaktär meddelas berörda av specialpedagogen antingen via e-post eller via meddelande i postfack.

Skolans arbete med att på ett strukturerat, kontinuerligt och effektfokuserat sätt samt i samverkan med eleverna utvärdera stödinsatser och låta utvärderingen fungera vägledande för det fortsatta stödarbetet

Granskningen visar att skolan kontinuerligt utvärderar stödinsatser och att eleverna görs delaktiga i utvärderingen. Av intervjuer med lärare framgår att lärarna tillsammans med eleven gör kontinuerliga informella uppföljningar av stödinsatser av mindre omfattande karaktär genom att fråga eleven hur stödinsatserna fungerar. Lärarna berättar att de pratar med eleverna och anpassar undervisningen på det sätt som eleven anser fungerar bäst. Det kan exempelvis betyda att lärare stämmer av med eleven om hen behöver utökad skrivtid, eller att lärare anpassar en muntlig framställning för en elev genom att minimera antalet åhörare. Av skolans arbetsgång för extra anpassningar och särskilt stöd framgår att mentorn i samråd med lärare ska intensifiera eller förändra stödinsatserna när det vid en uppföljning visar sig att stödinsatserna inte fungerar eller är otillräckliga för att tillgodose

en elevs stödbehov. Mentorerna och lärarna berättar att de, vid behov, får stöd av specialpedagogen i arbetet med att utforma, följa upp och eventuellt intensifiera stödinsatser. Utöver den löpande uppföljningen som lärare gör i undervisningen och tillsammans med eleven, utvärderas stödinsatser systematiskt inom programlagen på ERI – mötena. Lärarna berättar att de vid ERI – mötena gemensamt tar reda om de stödinsatser som utformats fungerar. Av inkommen dokumentation och av intervju med specialpedagog framgår att omfattande och varaktiga stödinsatser utvärderas på fastställt datum tillsammans med elev, vårdnadshavare, specialpedagog och mentor.

Granskningen visar att utvärderingar av stödinsatser är vägledande för det fortsatta stödarbetet. Av intervjuer med skolpersonal, specialpedagog och skolledning framgår att programlagen bland annat på ERI – mötena tillsammans med delar av elevhälsans personal och skolledningen utvärderar att beslutade insatser ligger i linje med de behov som identifierats hos eleverna. Skolledningen berättar att elevhälsans personal vid ett ERI – möte ställer frågor till deltagarna om hur insatserna fungerar och vid behov revideras insatserna som därefter följs upp på nästa ERI – möte. Därutöver framkommer det, av intervjun med skolledningen, att elevhälso-teamet har veckovisa möten där elevhälsans personal tillsammans med skolledningen behandlar de ärenden som dessförinnan lyfts på ett ERI – möte. Av i efterhand inskickade uppgifter framgår att stödinsatser även utvärderas på elevhälso-möten och vid behov förändras. Skolledningen berättar exempelvis att då det vid en nulägesbeskrivning framkom att det fanns ett stort antal elever i behov av stöd i matematik, fattades beslut om att dela matematikgruppen, vilket gjorde att samtliga elever fick stöd genom en organisatorisk förändring. Av intervjun med APL – samordnaren framgår att mentorerna på yrkesprogrammet regelbundet följer upp att eleverna på sitt arbetsplatsförlagda lärande får utbildning i de moment som ska ingå i kursen. Om en sådan uppföljning visar att elever inte har kunnat genomföra vissa moment ser mentorn till att eleven får fullfölja dessa vid annat tillfälle.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Inom detta område granskas i vilken utsträckning stödarbetet i gymnasieskolan bedrivs med kvalitet i fråga om mentorernas särskilda ansvar för att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov.

Skolinspektionen bedömer att rektorn *i flera delar* styr och stödjer mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet *men utvecklingsområden finns*.

Skolinspektionens granskning visar sammanfattningsvis att rektorn skapat goda förutsättningar för mentorerna att följa upp elevernas utbildning i sin helhet. Granskningen visar vidare att det finns gemensamma riktlinjer som beskriver att mentorerna har ansvaret för att följa upp elevernas kunskapsutveckling och studiesituation som helhet. Därutöver visar granskningen att rektorn har gett förutsättningar för mentorerna att samordna och förmedla information till berörda. Slutligen visar granskningen att mentorer vanligtvis genomför överlämning av information om elever vid mentorsbyte, men att det saknas rutiner för denna informationsöverlämning.

Rektorns arbete med att tydliggöra mentorns uppföljningsansvar och att styra och stödja uppföljningsarbetet genom gemensamma riktlinjer och goda förutsättningar

Granskningen visar att rektorn skapat goda förutsättningar för mentorerna att följa upp elevernas utbildning i sin helhet. Av intervju med mentorerna framgår att de har tid avsatt i sina tjänster för mentorsuppdraget där uppföljning av elevens utbildning som helhet ingår. Vidare berättar mentorerna att den information de tar emot om eleverna vid klasskonferensen i år 1 gör att de snabbt skapar sig en bild över elevernas stödbehov vilket ger goda förutsättningar att fortsättningsvis följa upp elevernas stödbehov och studiesituation. Därutöver säger mentorerna att de också får information om hur det går för eleverna i de olika kurserna vid de regelbundna lärarlagsmötena där det finns en stående punkt som handlar om elevers studiesituation. Mentorerna berättar att de genomför utvecklingssamtal med sina mentorselever en gång per termin. Inför utvecklingssamtalen ges mentorerna förutsättningar att skaffa sig en överblick över elevernas kunskapsutveckling, studiesituation och eventuella stödbehov då mentorerna på olika sätt, exempelvis via e-post, samlar in information från övriga lärare. Utöver utvecklingssamtalen berättar mentorerna att de har goda förutsättningar att träffa sina elever individuellt och med tätare intervaller om det finns sådana behov. Mentorerna på yrkesprogrammet berättar att de genomför individuella samtal med eleverna tre gånger per läsår och någon mentor berättar att hen genomför veckovisa "coachande" samtal med vissa mentorselever. Skolledningen berättar att rektorn skapar förutsättningar för tätare individuella mentorsträffar om en elev behöver det. Skolledningen säger till exempel att om det vid ett ERI-möte kommer fram att en elev är i behov av täta och regelbundna mentorsmöten för strukturstöd, ser rektorn till att frigöra tid för mentorn för att ge eleven sådant stöd. Därutöver ger de regelbundna ERI-mötena mentorerna en kontinuerlig bild över elevernas kunskapsutveckling och stödinsatser, berättar mentorerna. Av mentors- och elevintervjuerna framgår att mentorerna inte alltid undervisar sina mentorselever, vilket gör det svårare för mentorn att bygga relationer med mentorseleverna. Någon mentor berättar dock att hen har täta och regelbundna kontakter med mentorseleverna trots att hen inte träffar eleverna i undervisningen och att det finns goda möjligheter att se hur klassrumssituationen fungerar för mentorseleverna genom att delta på andra lärares lektioner. Mentorerna berättar att de dessutom har goda förutsättningar att följa upp

elevers närvaro genom ett digitalt närvarorapporteringssystem. På de program där APL ingår säger mentorerna att de även har goda förutsättningar att följa upp elevers studiesituation på APL, då de har god kontakt med handledarna och avsatt tid för arbetsplatsbesök. Skolledningen berättar att mentorerna får stöd i uppdraget av rektorn, specialpedagog och studie- och yrkesvägledare.

Granskningen visar att det finns gemensamma riktlinjer som beskriver att mentor har ansvaret att följa upp elevernas kunskapsutveckling och studiesituation i utbildningen som helhet. Vid intervjuer med skolledningen, mentorerna, lärarna, specialpedagogen och av inkommen dokumentation framkommer att det finns riktlinjer som anger att mentorn ska ha helhetsperspektiv över sina mentorselevers kunskapsutveckling och studiesituation. På skolan finns en skriftlig beskrivning av mentors uppdrag och en samtalsmall för utvecklingssamtalen, berättar mentorerna. Av skolans beskrivning av mentorsuppdraget framgår bland annat att mentorn kontinuerligt ska följa upp elevens skolsituation och närvaro, erbjuda minst ett utvecklingssamtal per termin, skaffa sig en helhetsbild över elevens studiesituation inför ERI möten, vara delaktig i pedagogisk kartläggning och eventuellt upprättandet av åtgärdsprogram samt medverka vid föräldramöte i år 1. Även om det av beskrivningen inte framgår hur mentorerna ska skaffa sig en överblick över elevernas hela studiesituation och kunskapsutveckling framgår det av mentorsintervjuerna att mentorerna tar reda på hur det ser ut för eleverna genom att samla in information inför utvecklingssamtalen och inför ERI möten genom att kontakta undervisande lärare. Mentorerna berättar att de skyndsamt får svar om hur det går för mentorseleverna från andra lärare och att de därefter kan göra en analys av elevens kunskapsutveckling. Av intervjun med skolledningen framgår att skolledningen uppmärksammat att mentors förutsättningar att ha en överblick över hela elevens studiesituation behövde förbättras varför mentorsuppdraget förtydligades. Några mentorer berättar att de använder ett skattningsformulär vid utvecklingssamtalen som innehåller frågor om elevernas skolgång och APL. Eleverna berättar att den kontakt de har med sina mentorer varierar, beroende på om mentorn undervisar i någon kurs eller inte. Någon elev träffar sin mentor enbart på utvecklingssamtal medan någon elev träffar sin mentor både vid utvecklingssamtal och på lektioner. Eleverna berättar att mentorn under utvecklingssamtalen frågar eleverna hur det går i alla kurser. Skolledningen berättar att de bland annat genom programlagsmötena följer upp mentorernas uppföljningsansvar för elevernas studiesituation och kunskapsutveckling.

Rektorns arbete med att tydliggöra mentors samordningsansvar och utforma gemensamma former och ge goda förutsättningar för arbetet

Granskningen visar att rektorn har gett förutsättningar för mentorerna att samordna och förmedla information till berörda. Av intervju med mentorerna framgår att de vid lärarlagsmöten, eller via e-post, eller vid spontana möten både tar emot och sprider information om elevers stödbehov och stödinsatser till andra lärare.

Vid mentorsintervjun framgår vidare att det är mentor som sprider information till alla lärare om en elev har svårigheter som får konsekvenser i flera kurser. Av intervju med skolledningen framgår att elevhälsoteamet ansvarar för att förmedla information om stödinsatser av mer omfattande karaktär till berörda lärare. Av en mentorsintervju framgår att mentorerna organiserar så att stödinsatser är möjliga att genomföra och att de också tar de kontakter som krävs för att elevers stödbehov ska kunna tillgodoses. Någon elev berättar att det är mentorerna som ser till att stödinsatser inte krockar med annat som till exempel en bedömningssituation. Av mentorsintervjuerna framgår vidare att eleverna byter lärare i år 2 och 3 och att mentorerna vid dessa lärarbyten ska överlämna information till de nya lärarna, mentorerna berättar att denna överlämning ibland fungerar väl men att information ibland missas.

Granskningen visar visserligen att mentorer vanligtvis lämnar över information om elever vid ett mentorsbyte, men att det saknas tydliga rutiner för överlämningen. Skolledningen berättar att mentorerna på skolan tidigare hade olika uppfattningar om vad som ingick i mentorsuppdraget, varpå skolledningen förtydligade mentorsuppdraget och påbörjade en implementering av förtydligandet. Mentorerna berättar att mentorsrollen gradvis förstärkts och att de riktlinjer som beskriver mentors uppdrag förändrats. Av intervju med mentorerna framgår att mentorerna förmedlar information om elevers stödbehov till nya lärare och mentorer men att det saknas rutiner för informationsöverlämningen. Någon mentor berättar att hen lämnat över information till ny mentor då elev bytte program, och att detta fungerade väl. Eleverna har en varierad bild över om mentorerna lämnar över information till nya mentorer. Någon elev berättar att hen tror att den nya mentorn fick information från tidigare mentor, eftersom den nya mentorn visste vad eleven hade missat.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver tydliggöra rutiner för överlämning av information till nya mentorer och lärare vid mentors- och lärarbyte.

Skolinspektionens granskning visar att skolan saknar rutiner för överlämning av information vid mentors- och lärarbyte. Även om det vid intervju med mentorer och elever framgår att information vanligtvis lämnas över till ny mentor och att rektorn påminner om informationsöverlämning inför år 2 och 3, saknas det rutiner för informationsöverlämning. Avsaknaden av rutiner kan medföra att information går förlorad som är viktig både för att mentorerna ska kunna genomföra sitt uppdrag men också för att elevers stödbehov ska kunna tillgodoses.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utformar rutiner som beskriver när, hur och vad mentorer förväntas förmedla vid mentors- och lärarbyte. Detta mentorsansvar kan exempelvis formuleras i de riktlinjer som anger mentorns uppdrag och därefter implementeras i något av de forum skolan har för samverkan.

På Skolinspektionens vägnar

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare

Signerat av: Jenny Fahlman

X Lisbeth Ahlqvist

Föredragande

Signerat av: Lisbeth Ahlqvist

I handläggningen av ärendet har även utredarna James Sjöström och Ingrid Jacobsson deltagit.

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen genomförde digitala intervjuer den 23, 24 och 25 februari 2021 av utredarna James Sjöström och Lisbeth Ahlqvist. Stjerneskolans är en kommunal gymnasieskola belägen i Torsby kommun. Skolan erbjuder utbildningar på åtta nationella program och på introduktionsprogrammen och därtill finns den kommunala vuxenutbildningen och gymnasiesärskola på skolan. På gymnasiet går det 500 elever, varav 282 elever på högskoleförberedande program och 160 elever på yrkesprogram. I denna granskning ingår naturvetenskapsprogrammet, där det går 87 elever och bygg- och anläggningsprogrammet, där det går 52 elever.

Bilaga 2: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra intervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- Två gruppintervjuer med mentorer
- En intervju med skolans specialpedagogiska personal
- Två intervjuer med APL-handledare
- En intervju med APL-samordnare
- En intervju med rektor och gymnasiechef
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Bedömningsområden

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet.

Inom respektive område granskas följande:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/arbetet-med-individuella-stodinsatser-i-gymnasieskolan/>

Bilaga 3: Författningsstöd

Bedömningsområde 1

Författningsstöd

1 kap. 10 §, 2 kap. 10 och 25 §§ samt 3 kap. 5, 7, 8, 9 och 12 j §§ skollagen (2010:800).

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 2.1 Kunskaper samt 2.6 Rektorns ansvar.

Bedömningsområde 2

Författningsstöd

2 kap. 10 §, 3 kap. 5, 7 och 9 §§ samt 15 kap. 19 a § skollagen 2010:800).

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 2.1. kunskaper samt 2.6 Rektorns ansvar.